

מ"ד למ"טמונים

ב"ה, כ"ט אייר תש"נ לפ"ק

דאבות". ומה נמלצו לומר ככה. – היות וכת"ה עושה פעלים, בחיבור ספרים לטובת ועי"נ מר אביו הגה"ח ז"ל, על כן רוצה לקיים "מילי דאבות" "במילי דחסידא" היינו שמפענח נעלמים ממעשי הצדיקים, של דורות הקודמים זי"ע ועל כל אלה המבררים מקחם. –

והיות והנושא של ספרים הללו הוא סיפור דרכי רבותינו הקדושים, למשפחותם לבית אבותם בתיאור מקיף וכו' על כן הנני נותן משפט הבכורה לומר כמה מלים בנוגע לספרים הללו.

תחלה למקראי קודש, ספר תהלים "ילקוט נועם אלימלך" – ואם כי מעוטר בהסכמות גדולות ולא צריך לדידי, אבל בכ"ז אנחנו למדנו לקיים במילואו את עצתו אמונה של החכם מכל אדם "אל תמנע טוב מבעליו".

ועל כן אומר אני שהצליח בעבודתו עבודת הקודש ללקט אמרי"ם כמלקט שיבלים הפזורים ברחבי ספרי רבוה"ק. פתגמין קדישין שנפקו מפיו ממלל רברבן, רביה"ק בעל נועם אלימלך זי"ע ובנו הצה"ק זצ"ל.

עבודתו ראוי לשבח המגיע לכתב"ם, כי בנה בית מקדש זה בסדר ומשטר נכון, בטו"ט ודעת. ועיקר העיקרים שהדפיסו על נייר משובח באותיות מאירות אשר על זה כבר הזהיר רשכבה"ג רבינו עקיבא איגר זי"ע ככתוב בהקדמת ספרו שר"ת וזל"ק: – אבקשך בני ידידי לפקוח עין ע"ז שיהי' נדפס על נייר יפה דיו שחור ואותיות נאותות. כי לדעתי הנפש מתפעלת והדעת מתרוחת והכוונה מתעוררת מתוך הלימוד בספר נאה ומהודר. וההיפוך בהפכו אם הכתב מטושטש וכו' (עכל"ק). – וכן נהג אחריו הגאון שה"ת המהרש"ם זצ"ל. והדברים ידועים לכל באי ספר. וזה יסוד גדול לחבב הספר בעיני קוראיו כשמודפס בצורה שעיני הקורא ירוץ בו. ובפרט טוב עשה בעמו במה שהדפיס הפירש "מצודת" באותיות מרובעות וגדולות למען יקל על מי שרוצה להבין פירוש המלות באומר תהלים, הרי מאיר מול עינו פירוש זה.

ובהיותי בזה באתי בזה לעורר על מעשי "מוציאי לאור" ספרי רבותינו ז"ל מדורות הקודמים, שמקטינים את גודל הספר עד כדי כך שכמעט אי אפשר לעיין בהם ולקרוא רק בהתאמצות גדולה. אשרי חלקם שמהדירים ספרי קודש שהיו מודפסים לפני מאות בשנים כי עושים בזה טובה גדולה עבור נשמות הטהורות של הגאונים ז"ל מחברי ספרים הללו, ויחד עם זאת עושים טוב ללומדי התורה של ימינו הי"ו, אבל מה שמקטינים זה לפי ענ"ד משגה גדול. ולואי שיבא

שלום וישע רב ממזרח וממערב לכבוד הרה"ג חכם וסופר, אשכול הכופר ה"ה הר"ר מנחם מנדל ויזניצר הי"ו יו"ר מכון נחלת-צבי בני ברק.

הנני מאשר בתודה קבלת קובץ ב' מטבת תש"ן ומצאתי בו כלי מחזיק ברכה. יעזור לו השי"ת ויפוצו מעינותיו חוצה להפצת תורת החסידות. ובזכותם נחיש את ביאת ג"צ בב"א. ומדי עברי בין בתריו ברצוני לציין כי בעמוד ק' מכתב קודש מהה"ק בעל פחד יצחק מבויאן זצ"ל רשמתם שהוא נפטר ביום י"ט מנ"א תרצ"ו (ונעשה טעות בידכם) כי התאריך הנ"ל הוא יום פטירת בנו הרה"צ מנחם נחום זצ"ל מצ'רנוביץ – ואילו יום פטירת הרה"צ ה"ר יצחק מבויאן זצ"ל הוא י"ז באדר תרע"ז ומנו"כ בעיר ויזניצר... אפשר לתקן זאת במהדורה הבאה. ושוב חן חן לכם וכט"ס.

מנאי יצחק חכם

יו"ר הנהלת בהכנ"ס הגדול בחולון ומיסד הספריה תורנית שע"י ביהכנ"ס

★ ★ ★

בן ציון יעקאבאוויטש

מח"ס ציוני טהרה, פתחי טהרה על ה' נדה זכור ימות עולם ועוד ספרים בני-ברק

ב"ה, מ"ה למב"י תש"ן לפ"ק

בימי העומר, ינצל מגזירת קל וחומר, איש אשכול הכופר, חכם וסופר וכו' ה"ה הרב הג' מנחם מנדל ויזניצר הי"ו מחבר ספרים חשובים. אחדשה"ט.

בשיחה שהתקיימה בינינו אמרתי שיש לי איזה הערות (או הוספות) על המודפס בקונט' "נחלת צבי" השני. אבל בינתיים קבלתי ספריו המלאים תוכן עשיר במילי דחסידא. ובראותי זאת המלצתי עליו במאמרם ז"ל בש"ס ב"ק (ל"א, ע"א) האי מאן דבעי למהוי חסידא וכו' ורבא אמר לקיים "מילי

(אורי יחזקאל)

הזמן שיבינו, שלמען לעשות עבודה בשלימות ידפיסו ספרי קודש הללו על דרך שכתב רבינו עקיבא איגר זצ"ל לבנו.

אחר הדברים האלה באתי לעוררו, שאם יזכה להדפיס שוב שנית לקדשה, האי ספרא קדישא, לו ישמעני הייתי מיעצו שבמדור "שבחי תהלים" יוסיף על הקודש עצמו אמונה של איש אלוקים קדוש הוא ק"ז רשכבה"ג מוהר"פ מקארעץ זי"ע, שזרכו בקודש ה' לכל מי שבא לחצרות קדשו שיתפלל עבורו בעת צרתו (ל"ע) ייעץ לומר "כל ספר תהלים בלי הפסק, וכאשר ה' מרגלא בפומא קדישא לפרש נעים זמירות ישראל" מי ימלא גבורות ה' ("ממלא" מלשון מוללין מלילות) כלומר מי שרוצה ומבקש לשבור "גבורות" ה' (אם יש ח"ו דינים) (אז) ישמיע "כל" תהלתו. – יאמר "כל" תהלים בהעלם אחת מבלי להפסיק, כן כתוב בשה"ק מדרש פנחס. וגם אנן בעניותן דיברנו מזה ארוכות בהערותי על ס' מקור תיים (לכ"ק חו"ז הגאווה"צ זצ"ל) במאמרי תהלים (שבסוף הספר). ויותר על זה, הלא אמר לי שיש לו כבר הס' "אהלי צדיקים" ושם ימצא כמה סיפורים היאך יהודי נושע אחרי שאמר "כל" תהלים עפ"י עצתו של הרה"ק זצ"ל. לסיומא דמלתא,

הנני מעתיק את מה שכתבתי במאמרי על תהלים עם פי' "תודת אליעזר" ליד ידי החשוב הרה"ח ר' אנשיל מיללער הי"ו, ואמרתי לפרש מה שאומרים בויהי רצון שלפני אמירת תהלים שתפן ברחמים וכו' כאילו אמרם דוד המלך עליו השלום בעצמו וכו' – וזאת עפ"י מה שכ' בזה"ק פ' תרומה (עמ' ק"מ) וזל"ק: – רבי אבא פתח קרא ואמר מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה (תהלים ס"ג). מאי שנא מכל שאר תושבחן דלא קאמר באן אתר שבח לון דוד מלכא, ומאי שנא הכא דקאמר בהיותו במדבר יהודה. אלא לא דא בלחודוי. דהא אוף הכי נמי. בשנותו את טעמו לפני אבימלך. בבא הזיפים וכן כלהו. לאחזאה לכל בני עלמא שבחיה דדוד דאע"ג דבצערא הוה והווי רדפי אבתריה הוה משתדל לומר שירין ותושבחן להקב"ה וכו' דודו אע"ג דקא רדפי אבתריה והוה בצעריה לא הוי שביק שירין ותושבחן מפומיה למאריה על כלא וכו' (עכל"ק). על פי דרשת זוה"ק נפרש את הנוסח שאנו מתפללים בויהי רצון וכו' עד"ז. – הנה דוד המע"ה כשהיה בצער וסבל מרודפיו אמר מזמורים הללו. והי"ת עזר לו בכל זמן ועידן, בכל אתר ואתר, ובכל צרה וצוקה. כן אנתנו בכל עת צרה (שלא תבוא ח"ו) כאשר נשפוך לב כמים, לפני אבינו שבשמים, לפני אמירת תהלים מתחננים, אנא ה' מלא רחמים, תקבל תפלתנו ברצון וברחמים "כאילו אמרם דוד

המלך עליו השלום בעצמו" – כלומר כמו שהוא נושע באמירת תהלים בעת צרתו, כן יהי' חשוב אמירת תהלים שלנו שעל ידי אמירתו ימלא ה' משאלות ליבנו לטובה.

ויאמר נא ישראל, שנתפלל לאבינו שבשמים, שיעורר רחמים ויגביר חסדי דוד הנאמנים, להעביר גילולים, ולהשבית אויב וקטרוגים (מלשון שו"ת חות יאיר בסי' קע"ה). וכל הצדיקים קדושי עליונים שמביא דבריהם הקדושים יליצו יושר עבורו ועבור כל הנלוים אליו, ועבור הכלל ישראל להתברך ולהושע תשועת עולמים, בבנין בית עולמים, בראשי הרים, בהר הקודש בירושלים, ברוב רחמים וחסדים.

כא"נ הטהורה ול"נ המברכו בכל הטוב בגו"ר ומצפה לישועה בן ציון ה"ק יאקאבאוויטש

היום יום מ"ה למב"י. – היום שרביה"ק בעל קדושת לוי זי"ע עלה לכהן פאר בקהלא קדישא בארדיטשעוו. ואמר שאותו יום הוא אצלו ג' פעמים מ"ה. – שנת תקמ"ה, מ"ה למב"י, והוא מ"ה לשנותיו זי"ע (עיי' באהלי צדיקים) ועל יתר הספרים אכתוב עוד בלינ"ד

* * *

תשובת העורך:

המאמר מי ימלא גבורות ה' וכו' בשם הרה"ק ר"פ מקוריץ זי"ע, מובא גם בספר "רשפי אש השלם" אות קנ"ה בשם הרה"ק רבי מיכל מזלאטשוב זי"ע, וב"אגרא דפרקא" סי' שמ"ח בשם צדיקים, ובשו"ת מהרש"ם מברזאן סי' רס"ד בשם מרן הבעש"ט הק' זי"ע.

לכבוד האי גברא יקירא איש האשכולות מוה"ר הרה"ח ר' מנחם מענדיל ויזניצר שליט"א ראש מכון "נחלת צבי"

אחדשה"ט כראוי וכיאות,

ראשית כל עלי להלל ולשבח את מפעלו המבורך אשר הקים וחולל, ודבר גדול הוא עשה מכיון שהבורות אצל הדור החדש – בני גילי בתולדות החסידות הינו מדהימה, וכל פעולה הנעשה בכיון החדרת והעמקת הידע בנושא – תבורך. ולגופו של ענין, כאשר בגליון א' מוזכר אודות ספרי התורה שנכתבו בידו הגדולה של חד מקמאי